

UFUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/743

KARAR NO : 1981/731

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olayla ra ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Ya-
sa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendinde-
ki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşulla-
rını içermeyen suçlara ait davanın; Adli
Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Şükriye Handan Yorulmaz ve arkadaşları

O L A Y : Sanıkların Mülki İdare Makamlarına verdikleri bildirimle, 1 Temmuz

1977 tarihinde, gerici eğitime protesto konulu yürüyüş düzenledikleri, aynı gün saat
14.00 de başlayan yürüyüşün, yapılan konuşmalar, atılan sloganlar, teşhir edilen pankart-
larla saat 16.00 da sona erdiği, ancak yürüyüşün ve açık hava toplantısının amacından sa-
tırıldığı, konuşmalarda atılan sloganlarla, teşhir edilen pankartlarda; bölgecilik unsuru
sokulmak suretiyle bölücülük propagandası yapıldığı, sanıkların; yasalara göre suç teş-
kil eden konuşma, afiş, pankart ve sloganların atılması ve teşhir edilmesi üzerine, bun-
ları engellemeleri veya toplantıda bulunan emniyet mensuplarına göreve davet ederek
bunlara engel olunmasını istemeleri gerekirken, bunu yapmayarak yasaya aykırı toplantıya
ön ayak oldukları ve bölgecilik şeklinde tazahür eden propagandalara azmettirici biçim-
de katıldıkları ileri sürülerek, Anayasa'nın tanıdığı kamu haklarını, ırk mülahazası ile
kısmen veya tamamen kaldırmayı hedef tutan veya milli duyguları yok etmek için propağan-
da yapmak ve bu suça azmettirmek suretiyle iştirak etme suçlarını işledikleri ileri sürü-
lerek, Türk Ceza Yasası'nın 64. maddesi yoluyla 142/3. maddesine göre cezalandırılmaları
istemiyle İstanbul C.Savcılığı'nca Asliye Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

1- İstanbul 11. Asliye Ceza Mahkemesi, 26.3.1979 gününde, 1979/62-102 sayı ile;
suçun, niteliğine ve sıkıyönetim ilânına neden olan yağın şiddet eylemlerinden bulunma-
sına göre 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesine dayanarak davada mahkemelerinin görevsiz
olduğu,

2- İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi, 26.7.1979 gününde, 1979/564-
453 sayı ile; sanıklara atılı suçun sıkıyönetim faaliyetleri ile ilişkisinin olmadığı,
sıkıyönetim ilânını gerektiren yaygın şiddet eylemleri niteliğinde bulunmadığı, sıkıyöne-
tim ilânından çok önce işlendiği ve davaya Asliye Ceza Mahkemesi'nde bakılması gerekti-
ği,

Gerekçesiyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı
Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

.../....

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Y. İsmet Ayer ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı, 9.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ve Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, 26.12.1978 günü İstanbul ilinde ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce 1.7.1977 tarihinde işlenmiştir.

Sanıklara atılı suç, cumhuriyete, vatan ve milletin bütünlüğüne, bölünmezliğine, bağımsızlığına, ve milli güvenliğe yönelik olarak işlendiğinden, Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Ancak suç, sıkıyönetim ilânından önceki üç ay dışında işlendiğinden 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kalmış ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç ve 4.5.1981 günlü ilke kararında öngörüldüğü biçimde örgütsel ve organik bağlantı içinde işlendiğini gösteren yeterli kanıt elde edilememiş olduğundan aynı yasanın 13/b maddesindeki koşulda gerçekleşmemiştir.

Hernekadar yürüyüş sırasında Bimrekoledari-Bimrezordesti-Biji azadi, Biji Rizgari kürtlere özgürlük yazılı pankartlar ve dövizler takılmış ve bu sloganlar atılmış ayrıca toplantıda yapılan konuşmalarda Dev-Genç lehinde konuşmalar yapıp, Tek-Yol devrim sloganları atılmış ve devrim arıdı içilmiş ise de, sanıkların Dev-Genç örgütü veya kürtçü ve bölücü örgütlerle ilişkisinin tesbit edilememesine ve kürtçülükle ilgili pankartlarını taşıyan, sloganları atan, keza Dev-Genç lehine konuşan ve Tek-Yol Devrim sloganlarını atan kişiler belirlenememiş, sanıkların bu kişi veya kuruluşlarla ilgisi olduğu da saptanamamıştır.

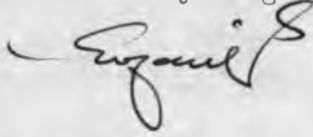
Bu duruma göre, davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği ve İstanbul 11. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.../....

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul 11. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 26.3.1979 günlü, 1979/62-102 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 9.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

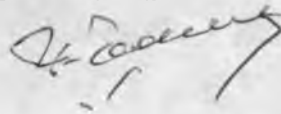
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

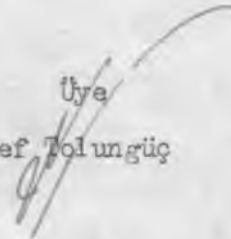
Üye

İsmail Oğuz

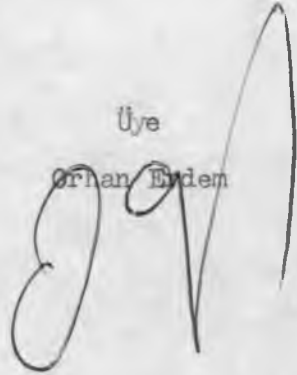
Üye

Şeref Tolungüç

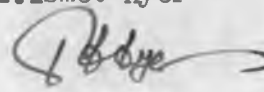
Üye

Orhan Erdem

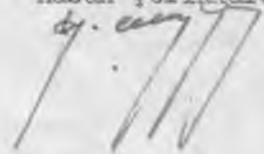
Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

Hasan Çelikkale

i/ç

23-12